

σία» ἐφ'αντάζοντο, ὅτι ὁ ποιητὴς ἐν συμποσίοις καὶ ἐν ἐορταῖς διῆγε τὸν βίον, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ ὀρχηστρίδων ἑλληνικὴν στολὴν ἐνδεδυμέ-
νων. Καὶ ἀληθῶς παράξενον φαίνεται, πῶς ὁ κατατρυχόμενος ὑπὸ φοβερῶν ἀλγηδόνων καὶ τοσοῦτον νοσῶν ποιητὴς ἠδύνατο οὕτω νὰ πα-
ραστήσῃ τὴν ἀκόλαστον καὶ ὑπεραφρίζουσαν χα-
ράν. Ἄλλ' ὁ ἀναγινώσκων τὸ λαμπρὸν ποίημα τοῦ «Κορεγγίου» κατανοεῖ εὐκόλως τὴν ἀντί-
θεσιν ταύτην τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τοῦ ποιη-
τοῦ. Εἶνε δ' ἡ βιογραφία αὕτη πτωχὴ μὲν δη-
κτικῶν καὶ ἀστείων καὶ ἀλμυρῶν ἀνεκδότων καὶ περιπετειῶν, ἀλλὰ πλουσία ἐννοιῶν καὶ γνωμῶν καὶ διὰ τοῦτο ἀξία οὐχὶ ν' ἀναγνωσθῇ ἀπλῶς, ἀλλὰ νὰ μελετηθῇ. «Αἱ βιογραφίαι κατὰ τὴν γνώμην μου» λέγει ὁ ποιητὴς «χρησιμεύουσιν» οὐχὶ εἰς τοῦτο, ν' ἀποδείξωσιν ὑπὸ ποίας πε-
ριστάσεις ἐγένετό τις, ὅ,τι εἶνε, ἀλλ' εἰς τοῦτο νὰ καταστήσωσι καταφανές τὸ τί εἶνε τις, ν' ἀποδείξωσιν ὑποὶς τις ἦτο τὸν ἀρχικὸν πυρῆνα τὴν εὐφυΐαν καὶ δεξιότητα. Διότι γίνεται τις ἐκεῖνο, πρὸς ὃ ἐκλήθη ὑπὸ τῆς φύσεως, αἱ δ' ἐξωτερικαὶ σχέσεις καὶ περιστάσεις οὐδένα ἀπέ-
δειξαν ποιητὴν, ἢ καλλιτέχνην. Καὶ οὐδεὶς μὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ῥοπήν, ἣν ἐξωτερικαὶ περιστάσεις πρὸς τὸν βίον αὐτοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' ἂν καὶ ἄπειροι ζῶσιν ὑπὸ τὰς αὐτάς περιστά-
σεις, ἐν τῷ αὐτῷ ἀέρι, δὲν γίνονται ὅμως ὅ,τι

οὐ εἰς ἐκεῖνος ἐγένετο. Καὶ αὐταὶ δ' αἱ ἰδιοφυΐαι τοῦ ποιητοῦ, ἢ καλλιτέχνου ἐκφύονται ἐξ ἐκεί-
νου μᾶλλον, ὅπερ μεθ' ἑαυτῶν εἰς τὸν κόσμον ἠφέρουσιν, ἢ ἐκ τῶν ἄλλων περιστάσεων. Διὰ τοῦτο ὅ,τι ποιητὴς τις περὶ τῆς παιδικῆς καὶ νεανικῆς ἡλικίας διηγεῖται δὲν θεωρῶ κατὰ τοῦτο διδακτικόν, ὅτι δῆθεν ἐξηγεῖ τὰς ἀφορ-
μὰς, τοὺς ἀναγκαίους λόγους, δι' οὓς ἐγένετο τοιοῦτος τὴν μεγαλοφυΐαν καὶ τὴν φύσιν· διότι τοῦτο εἶνε μυστήριον τῆς φύσεως. Ἄλλ' ἐξ ἄλλης ἀπόψεως θεωρῶ τοῦτο χαρακτηριστικόν. Ὑπάρχουσι δὴλα δὴ ἄπειροι λεπτομέρειαι, αἵ-
τινες ὑπεκρέουσι τῆς μνήμης, ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅ,τι οὐ ἡ ἀναβλαστάνουσα φύσις ἀνθρώπου τινὸς συμπαθῶς διατίθεται, ὅπερ μυστηριωδῶς πα-
ρρημᾶ καὶ παροξύνει, παραφέρει καὶ διαταράτ-
τει αὐτὸν ἐν ᾧ ὑπ' ἄλλων ψυχρῶς διατίθεται, τοῦτο, καὶ ἀσήμαντον ἂν εἶνε, εἶνε σπουδαῖον καὶ σημαντικόν τῆς ἰδιοφυΐας, τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ. . . . Διὰ τοῦτο, ὅ,τι προσφέρω εἰς τοὺς ἀναγνώστας, εἶνε ἱστορία τῆς ἀναπτύξεως τῆς ψυχῆς μου. Καὶ ἀληθῶς. Ἱστορία τῆς ἀνα-
πτύξεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ εἶνε ἡ βιογραφία αὐ-
τοῦ αὕτη, καὶ ὡς τοιαύτη σπουδαιοτάτη καὶ εὐπρόσδεκτος ἡμῖν. Διότι οἱ ἔξοχοι ἄνδρες ἔχουσι καθῆκον νὰ διδάξωσι καὶ τοὺς ἄλλους ὅ,τι διε-
νοήθησαν καὶ ἡσθάνθησαν καὶ ἀπέλαυσαν καὶ ἔπαθον κατὰ τὴν ζωὴν αὐτῶν.

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΣ.

Ἡ ΛΥΓΕΡΗ

Συνήχεια τῆς σ. 229

Β'.

Ὁ Διθριώτης.

—Τί παιδί, τί ἔξυπνο παιδί!...

Ἦτο συχνὴ ἀναφώνησις θαυμασμοῦ, ἢ ἀνα-
φώνησις αὕτη τοῦ Κύρ Παναγιώτη Στριμμένου διὰ τὸν Νικολὸν Πικόπουλον, τὸν ὑπνρέτην τοῦ καταστήματός του. Καὶ τώρα ἀκόμη ἐνῷ ἐκ-
θητο συνεσταλμένος ὅπισθεν τοῦ παγκοῦ του, μὲ τὴν μίαν χεῖρα ἐκκοκίζων τὸ μακρὸν κομβολό-
γιόν του, σιωπηρὸν σύμβολον τοῦ ἐν Πελοπον-
νήσῳ ἀρχοντολογίου, καὶ μὲ τὴν ἄλλην κρα-
τῶν τὴν κεφαλὴν του, τὰς αὐτάς στερεοτύπους ἰδέας ἀνεκύκλου ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ του καὶ τὰς αὐτάς λέξεις εἰς τὰ χεῖλη του:

—Τί παιδί, τί ἔξυπνο παιδί!...

Καὶ ἀληθῶς ἦτο ἔξυπνον παιδί ὁ μεσόκοπος οὗτος Διθριώτης. Ὁ γέρον ἐπεβεβαίωτο προσ-
βλέπων τὸ πρὸ αὐτοῦ ὀγκῶδες κατὰστιχον, τὸ κατεσχισμένον καὶ ἀπόζον ἐξ ὅλων τῶν εἰδῶν του ἐμπορίου, ἀλλὰ πλῆρες ἀριθμῶν καὶ ὀνομά-
των, καὶ τὸ πλῆθος τῶν περίξ τουπραγματειῶν. Ἀπὸ τῆς ὁροφῆς ἐκρέμοντο εἰς πυκνάς τάξεις μαντήλια διαφόρων χρωμάτων καὶ ζεύγη τσα-

ρουχίων, ζεύγη καλτσῶν, σελάχια, ζῶναι μάλ-
λιναι διὰ τοὺς φουστανελοφόρους, καπιστράναι καὶ ἀλύσεις διὰ τοὺς ἵππους, φέσις καὶ ψα-
θωτὰ σκιαδία, ἓνα πιτοῦρι ἀνδρικὸν ἐκεῖ μὲ ἀνοικτὰ τὰ σκέλη, ἓνα κοντογοῦνι γυναικεῖον ἐκεῖ μὲ τεταμέναις ἀγκάλας, ὑπόλευκον ἐκ τῆς πολυκαιρίας· καὶ ἐνκλάξ πλέκτραι κρομμύων, δέσμαι ξυλοκανάτων καὶ ξυλοπινακίων καὶ ἀπε-
ξηραμμένοι ῥίζαι ἐντὸς χαρτοδεμάτων. Ἀνὰ τὰς γωνίας παρτάσσοντο ἐπιδεικτικῶς ἐπὶ ὑψηλῶν κιβωτίων σακκοὶ σακχάρους καὶ καφέ, σιγά-
μου καὶ ὀρύζης, ἀμυγδάλων καὶ φακῆς, φα-
σιόλων καὶ ἐρυθροδάνου μὲ τὰς σέσσουλας ἐντὸς. Μίαν πλευρὰν κατεῖχε τὸ καπνοπωλεῖον, διὰ πολυχρῶμων χαρτίνων κροσσῶν φιλοκάλως διε-
σκευασμένον, μὲ μαρμαρίνον ἐπίστρωμα ἐπὶ τοῦ παγκοῦ καὶ τὴν ζυγαριὰν ἀποστράπτουσιν ἐκ τῆς καθαριότητος, καὶ τὰς πυραμίδας τοῦ κα-
πνοῦ, χρυσιζούσας καὶ πεντοβολούσας προκλη-
τικῶς ἐπὶ τῶν ῥαφίων. Ἐτέραν πλευρὰν κατεῖχον τὰ οἶνοπνευματώδη ποτὰ μὲ μίαν στοίβαν χρω-
ματιστῶν βαρελίων εἰς τὴν ἄκραν, μὲ τὰ ῥάφια πλήρη ψαλῶν μακρολαΐμων, ἐπιδεικνυσσῶν

ποικιλίαν χρωμάτων κ' ἓνα μέγαν καθρέπτην εἰς τὸ μέσον ἵνα καθρεπτίζονται οἱ προσερχόμενοι καὶ δίδουν ἀρειμάνιον ὕψος εἰς τὸ ἐξηγμένον ὑπὸ τοῦ ποτοῦ πρόσωπόν των οἱ λεβέντες, μὲ ἓνα πάγκον ἐμπρὸς πλήρη φιαλῶν στρογγύλων καὶ ποτηρίων καὶ νερῶν ἀφθόνων. Εἰς τὴν τρίτην παρετάσσοντο ἐπὶ τῶν ῥαφίων τὰ λεπτά εἶδη τοῦ ἐμπορίου· πανία καὶ κασμίρια, χάρτινοι κύλινδροι μὲ χρυσοειδεῖς ἐπιγραφὰς καὶ χρωματιστάς ταινίας, δοχεῖα κινίνης καὶ φιαλίδια ἐνέχοντα πολλὰς φαρμακευτικὰς οὐσίας, ῥαβδί-σκι γιάμπελης καὶ δέσμη βουρτσῶν καὶ τὸ χρηματοφυλάκιον πλησίον καὶ τὰ κατὰστιχα τοῦ ἐμπορίου. Εἰς τὴν πρὸς τὸν δρόμον τέλος, ἀναπεπταμένην ὄλην, ἐξετίθεντο πάντα τὰ χονδρά εἶδη τῆς μπακαλικῆς. Τί δὲ ἐδείκνυν ὅλα ταῦτα, εἰμὴ τὴν ἀκμὴν τοῦ καταστήματός του; τί ἐμαρτύρουν παρὰ τὴν ἐμπορικὴν ἰκανότητα τοῦ Νικολοῦ; Ὁ Κύρ Παναγιώτης ἠδύνατο ἀνευθυριάστως νὰ τὸ ὁμολογήσῃ ὅτι ἡ ἀκμὴ αὐτῇ δὲν ἦτο ἰδικόν του δημιουργημα, ὅτι δὲν συνεισέφερεν οὗτος ἄλλο τι παρὰ τὸ χρῆμα. Ἀλλὰ καὶ τὸ χρῆμα αὐτὸ πῶς ἐποπλασίσθη κ' ἔγινε τόσο ὥστε νὰ ἐπαρκῇ ἤδη εἰς τὸ ἐκτεταμένον ἐμπορίον του παρὰ διὰ τῆς ἀξίας τοῦ Πικοπούλου; Τί τάχα, εἶνε ἀνάγκη νὰ τὰ λέγῃ κανεῖς; Ὁ Στριμμένος ἦτο ὅπως ὅλοι οἱ ἐντόπιοι ἔμποροι, νοθρός, ὀλιγαρχκῆς, ἀσκῶν τὸ πνεῦμα του μᾶλλον εἰς χονδράς εὐφυολογίας, εἰς ἀστειότητας κενὰς ἢ ἐφευρέσεις κακολόγους διὰ τοὺς ὁμοίους του παρὰ εἰς ἐμπορικὰ τερτίπια. Παρεδέχετο ὅτι δὲν ἦτο αὐτὸς προωρισμένος διὰ ταῦτα πράγματα. Δὲν τῷ ἤρεσκεν ὁ θόρυβος τοῦ ἐμπορίου, ἐκείνη ἡ διψαλέα καὶ ὥσει ἐξ ἐνέδρας διαρκυγὴ τοῦ χρήματος καὶ ἡ ἀδιάκοπος βῆμα πρὸς βῆμα πάλη μετὰ τῶν συναδέλφων του. Τὸν ἤθελε τὸν Κύρ Παναγιώτην αὐτός. Ἐσκέπτετο ὅτι ἄλλην μίαν φορὰν δὲν θά τον ἐγέννη ἡ μάνα του. Ἡγάπη τὸ κέρδος, δὲν εἶνε ζήτημα, ἀλλὰ πολὺ περισσότερον ἡγάπα αὐτόν. Ἀλλως τε τὸ κέρδος ἤρχετο τότε μόνον του. Ἦρκει νὰ κρεμάσῃ τις μίαν ζυγαριάν, νὰ ῥάψῃ ἓνα κατὰστιχον καὶ ν' ἀνοίξῃ ὀλίγον τὸ χέρι του εἰς τοὺς χωρικοὺς κ' ἔκαμνε τὴν δουλειάν του. Οἱ χωρικοὶ τρέχουν εἰς τὰ δάνεια ὅπως αἱ πεταλούδαι εἰς τὸ φῶς!

Ἀλλ' εἰς τὴν ἀνάμνησιν αὐτοῦ φρικίας κατελάμβανεν ἤδη τὸν γέροντα καὶ προσήλου ἐπιμονώτερον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῶνπραγματειῶν, θέλων νὰ λησμονήσῃ τοὺς παλαιούς εκείνους καιροὺς. Ὁχι· ὁ Κύρ Παναγιώτης δὲν ἦτο πλέον ὁ πρὸ εἰκοσαετίας νοθρός καὶ ὀλιγαρχκῆς ἔμπορος· παρὰ τὴν ἡλικίαν του, τὸ σῶμα κατείχετο ἤδη ὑπὸ πυρετοῦ ἐνεργείας, τὸ δὲ πνεῦμα του ἔτρεχεν ἀκατοπὸν ὡς κ' ἐν δαιμονιώδει

φορᾷ κατόπιν τοῦ κέρδους. Ἐβαρύνετο πλέον τὸ στάσιμον ἐκεῖνο καὶ βραδύ ἐμπόριον· ἀπέστεργε μετ' ἀηδίας τὴν ἐποχὴν, ὅτε μόνος διήθυνε τὸ κατὰστημά του. Τί νὰ ἐνθυμηθῇ κανεῖς καὶ νὰ μὴν ἀηδιάσῃ; Τὸ κατὰστημά του ἦτο μικρόν, μόλις τὸ ἡμισυ τοῦ σημερινοῦ, μὲ τοίχους γυμνοὺς καὶ ἀπόζοντα· ὑγρασίας, μὲ τὰς γωνίας ἀνεσκαμμένας ὑπὸ τῶν ποντικῶν, μὲ τὴν ὁροφὴν πλήρη ἀραχνῶν, μὲ δερμάτια τινα γλυκορρίζης καὶ πλατείας ταινίας ἀπὸ γωνίας εἰς γωνίαν χιαστὶ διὰ ν' ἀναπαύνῳται αἱ μυῖαι καὶ μὴ ταράττωσι τοὺς περὶ μακαριότητος συλλογισμοὺς του. Ἐνα ῥάφι μόνον ἔφερε κατασκονισμένα τινὰ φιαλίδια μετὰ πηλίνων πινακίων καὶ ἓνας πάγκος δύο τρεῖς φιάλας ἡμιθαχύστους, ἐντὸς τῶν ὑποίων ἐφυλάσσετο οἶνο-πνευμα, ἀποβαλὸν καὶ χρῶμα καὶ ὁσμὴν ἐκ τῆς πολυκαιρίας. Τὰ συνήθη εἶδη τοῦ ἐμπορίου του ἦσαν ἡ ζάγκχαρις εἰς δεκάλεπτα χάρτινα χωνία μετὰ περισσῆς τῷ ὄντι φυλοκαλίας τυλιγμένα, τὸ θειαφοκῆρι, τῶν ἐννία ἀδελφῶν τὸ αἷμα, ἡ θηριακὴ, ἡ γιάμπελη, ἡ θειαφὴ πρὸς χρῆσιν τῶν βρεφῶν, ἡ ἀλογόπετρα, εἶδη τινὰ τῆς βαφικῆς καὶ ἡ καφουρά. Ἡ δὲ πελατεία του συνέκειτο ἀπὸ τὰ μικρὰ παιδιά, ἅτινα τὸν ἠπάτων πολλὰκις διὰ κιβδήλων νομισμάτων κατανάλισκοντα τὰ ξηρὰ σῦκά του καὶ αἱ μυῖαι καὶ ἰάτρισαι πρὸς τὰς ὑποίας ἐχορήγει εὐκολίας καὶ πιστώσεις. Καὶ ὁμως ἦτο πολὺ εὐτυχὴς ἂν ἐκέρδαινε μίαν σθάντζικα τὴν ἡμέραν τότε.

— Ἐ, γυναικα, βγάλαμε σήμερα τὸ ψωμί μας· αὐριο ἔχει ὁ θεός· ἔλεγε ἐπιστρέφων τὸ ἐσπέρας εἰς τὸν οἶκόν του.

Τώρα ὁμως ἠπόρει καὶ αὐτὸς πῶς συνέβαινε τοῦτο. Ἐγείλα διὰ τὴν ἐμπορικὴν του ἐκείνην ἐλαφρότητα· ἐπέισμωνε μάλιστα πολλὰκις διότι δὲν ἐγνώρισε νὰ ὠφειλθῇ τῆς περιστάσεως. Ἦτο ἐποχὴ τότε· τὸ κέρδος ἔτρεχεν εἰς τοὺς δρόμους καὶ ἤρκει μόνον νὰ κύψῃ τις διὰ νὰ τὸ λάβῃ. Ὁ συναγωνισμὸς ἐκοιμᾶτο καὶ μαζὶ μ' αὐτόν ἔτρεγχετο μακαρίως καὶ οἱ γεννάδαι ἔμποροι τῆς κωμοπόλεως. Τώρα μόνον ἐξύπνησαν ὅτε ἐπέδραμον οἱ ὀρεινοί, οἱ Διβριῶται πρὸ πάντων καὶ κατέλαβον τὸ κυριώτερον κέντρον τῆς ἀγορᾶς καὶ ἐνόησαν τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου καὶ ἐσχημάτισαν περιουσίας. Πλὴν τώρα εἶνε ἀκριβὸν τὸ χρῆμα καὶ κατέστη σπανιώτερον τὸ κέρδος! Οἱ ἐντόπιοι ἔμποροι ματαίως τρίβουν τὰ μάτια των, ἐκπεπληγμένοι διὰ τὴν πρόσδον τῶν ἐπιδρομῶν καὶ τανύονται ν' ἀποσείσωσι τὴν νάρκην καὶ προσπαθοῦν νὰ συναγωνισθῶσι· δὲν εἶνε πλέον καιρός. Καὶ εὐτυχῶς διὰ τὸν Στριμμένον ὅτι εἶχεν ἓνα ὀρεινόν, ἓνα Διβριώτην· οἱ βρυματισμοὶ καὶ τὰ γρατεῖα ἦλθον πάντοτε ἐγκαίρως καὶ ἠνάγκασαν αὐτόν νὰ προσλάβῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του τὸν Νικο-

λόν. Ἄλλως τε αὐτὸς θὰ ἔμενεν ἀκόμῃ ἐς τὴν πενιχρὰν κατάστασίν του, μὲ τὰ βάζα τῆς θηριακῆς καὶ τοὺς βαβδίσκους τῆς γιάμπελης καὶ ὁ ἐξυπνος Διβριώτης θὰ ἐδαπάνῃ τὴν ἐμπορικὴν του ἱκανότητά εἰς τὸ συμφέρον ἄλλου τινος.

— Καὶ πῶς δὲν τὸ ἐδίωξα! . . . ἐσυλλογίσθη αἰφνης μετ' ἀνησυχίας ὁ Κύρ Παναγιώτης.

Καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ διώξῃ ἀπὸ τοῦ καταστήματός του τὸν Νικολόν. Διότι ἐφ' ὅσον εἶχε τοὺς ρευματισμοὺς ἀνείχετο ὁ γέρον νὰ τρώγῃ ὁ χωρικός τὸν ἄρτον του. Ἀφ' οὗ ὅμως ἐγίνει καλὰ καὶ ἦλθεν εἰς τὸ κατὰστημά του, ἐσκέφθη ὅτι ἦτο ὅλος περιπτὸς πλέον ὁ Νικολός καὶ δὲν θὰ ἔκαμνε κακὰ νὰ τὸν ἐστελλε νὰ ζητήσῃ ἀλλοῦ τύχην. Δὲν τὸ ἐπραξεν εὐθύς, διότι ὁ Κύρ Παναγιώτης μόλις ἐλθόντα τὸν χωρικὸν ἠναγκάσθη νὰ τὸν ὑποδέσῃ, διότι ἦλθεν ἀκριβῶς μὲ μισὸ τσαροῦχι. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ τὸν κρατήσῃ ἐπὶ τινὰ καιρὸν μέχρις οὗ πληρωθοῦν διὰ τῆς ὑπηρεσίας του τὰ ὑποδήματα. Αὐτὸς ὅμως ὁ ὀλίγος καιρὸς ἤρκεσεν εἰς τὸν Νικολόν ν' ἀποδείξῃ τὰ σπάνια αὐτοῦ ἐμπορικὰ προσόντα. Μόλις ἐξώσθη τὴν ποδιὰν ὁ πονηρὸς Διβριώτης ἔγεινεν ἄλλος εὐθύς. Μετὰ δύο ἡμέρας ἂν εἰσῆρχετο κανεὶς δὲν θὰ ἀνεγνώριζε τὴν ἐμπορικὴν ἐκείνην τρώγλην τοῦ Κύρ Παναγιώτη Στριμμένου. Ὅλα τὰ παλαιὰ σακχαροβάρελα, ὅλαι αἱ σαρδελοκαδοῦλαι, οἱ κατατρυπαμένοι σάκκοι, ὅσοι ἐσήποντο ἔχρηστοι πρὸ ἐτῶν εἰς τὸ κατώγειον τῆς οἰκίας τοῦ Κύρ Παναγιώτη, παρετάσσοντο ἤδη κατὰ στοίβας τακτικὰς ἐν τῷ καταστήματι, ὥστε δὲν εἶχε τις θέσιν νὰ σταθῇ.

— Τ' εἶν' τοῦτο πῶκαμες, μωρέ; εἶπεν ὁ Κύρ Παναγιώτης, μειδιῶν διὰ τὴν κουφότητα τοῦ νέου· μοῦ γιόμισες τὸ μαγαζὶ μὲ ἄδεια βαρέλια.

— Μὴν κυτῆς τ' εἶνε — τί φαίνονται; ἀπήντησεν οὗτος.

Καὶ τῷ ὄντι διὰ τῆς τέχνης του ὁ Διβριώτης ἀπεκάλυπτε τὴν ἄλλην ἡμέραν εἰς τοὺς πελάτας τοῦ Στριμμένου ἀνοικτὰ τὰ στόμια τῶν βαρελίων καὶ πλήρη σακχαρώς, ἄλμης πλήρη καὶ ἄλατος καὶ εὐωδιαζούσης σαρδέλας τὰ βαρέλια καὶ τοὺς σάκκους ὅλους μεστούς ὀρύζης καὶ καφέ. Καὶ ὅτε ὁ Κύρ Παναγιώτης, ὑπομειδιῶν ἀκόμῃ δυσπίστως, εἶπεν εἰς τὸν ὑπηρέτην του ὅτι ἔρκει κανεὶς πελάτης νὰ κτυπήσῃ διὰ τοῦ ποδὸς τὰ βαρέλια ἵνα προδοθῇ τὸ κενὸν αὐτῶν, οὗτος ὑπέδειξεν εὐθύς παγκους καὶ κιβώτια τὰ ὁποῖα εἶχεν ἑτοιμα νὰ παρατάξῃ πέριξ, ὡς προτείχισμα ἐμποδίζον καθένα νὰ πλησιάσῃ πρὸς ἀποκάλυψιν τοῦ μυστικοῦ του.

Καὶ δὲν περιωρίσθη εἰς αὐτὰ μόνον ὁ Νικολός ἀλλὰ κατώρθωσε μικρὸν κατὰ μικρὸν νὰ καταστήσῃ πραγματικὴν τὴν φαινομενικὴν ἐ-

κείνην σωρείαν τῶν ἐμπορευμάτων. Εἶνε ἀληθές ὅτι ὁ Κύρ Παναγιώτης κατ' ἀρχὰς ἀνέστη εἰς τὸ ἐλεύθερον ἐμπόριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐζήτει νὰ τὸν παρασύρῃ ὁ Διβριώτης· δὲν ἤθελεν αὐτὸς τὸρᾳ γέρον ἀνθρωπος τόσας πολυλὰς συναλλαγὰς· ἀρκετὸν ἦτο τὸ μικρὸν ἐκεῖνο ἐμπόριον τὸ ὁποῖον εἶχε. Πλὴν ὁ Νικολός ἦτο διαβολεμμένος νοῦς· παρίστανε τὸ κέρδος τόσον φανερόν, σχεδὸν ἔρριπτε τὸ χρῆμα θαμβόν καὶ ἀπαστράπτειν εἰς τὰ θυλάκια τοῦ γέροντος ἐμποροῦ, ὥστε τὸν κατήντησε σιγὰ σιγὰ ἀδύνατον εἰς πᾶσαν ἄρνησιν. Ὁ Νικολός ἦτο ἡ ψυχὴ καὶ αὐτὸς ἡ χεὶρ μόνον ἐν τῷ ἐμπορίῳ.

— Μπάρμπα, νὰ φέρομε καὶ τοῦτο — βγάινει τὸ ἓνα ἄλλο ἓνα... Μπάρμπα, φεῦγε σήμερα ὁ Κράγκαρης — γράψε νὰ μᾶς φέρῃ κ' ἐκεῖνο.

Κ' ἔγραφεν, ἔγραφεν ἤδη ὁ Κύρ Παναγιώτης εἰς τοὺς ἐν Πάτραις ἐμπόρους «στείλατέ μου τοῦτο, στείλατέ μου ἐκεῖνο» καὶ καθ' ἡμέραν ἐβλεπον ἐκπληκτοὶ οἱ χωρικοὶ τοὺς κερραγωγεῖς, ἐκφορτώνοντας πλῆθος ἐμπορευμάτων πρὸ τοῦ καταστήματος τοῦ Στριμμένου. Καὶ τὸ μικρὸν τοῦ ὀλιγόφυλλον ἐκεῖνο δευτέρῃ, ὅπου ἐσημεῖον ὁ Κύρ Παναγιώτης πρὶν τὴν θηριακὴν τῆς Κυρᾶς Κανέλλας καὶ τὸ καμὲνδριον τῆς κυρᾶς Γιαννοῦς καὶ τὴν βαφὴν τῆς θείας Λάμπραινας, μετεβλήθη ἤδη εἰς βαρὺ καὶ ὀγκῶδες κατὰστιχον, ὅπου ἐσημειοῦντο ὡς χρεωφειλέται ὅλοι οἱ οἰκοκυραῖοι τῆς κωμοπόλεως. Ὡς, ἦτο διαβολεμμένος ἀνθρωπος αὐτὸς ὁ Νικολός του! Καὶ δὲν τὸ ἔλεγε μόνος ὁ Κύρ Παναγιώτης τοῦτο· τὸ ὁμολόγουν ὅλοι οἱ ἐμποροὶ, τῶν ὁποίων εἴλκυεν ἓνα ἓνα τοὺς πελάτας καὶ ἀνεκῆρυσσον ἐκπληκτοὶ ὡς ἐμπορικὴν ἐξοχότητα τὸν Διβριώτην.

— Τσαχπινარიὸ τοῦ διαδόλου! ἔλεγον μετὰ ζύ των.

Καὶ ἤρχισαν νὰ διασπείρουν διαβολὰς, ζητοῦντες ἐκ παντὸς τρόπου ν' ἀποσπάσουν τὸν Διβριώτην ἀπὸ τὸ κατὰστημα τοῦ Στριμμένου. Ὁ Νικολός ἦτο δι' αὐτοὺς ὁ βουκόλος τοῦ παραμυθίου, τὸν ὁποῖον ἡ τύχη ἠνύνησε τόσον ὥστε ὅ,τι ἐγγίζει νὰ μεταβάλλεται εὐθύς εἰς χρυσὸν καὶ ὁ γέρον ἐμπορος ἦτο ὁ ἐξυπνος χωρικός ὁ λαβὼν εἰς τὴν οἰκίαν του τὸν βουκόλον καὶ θησαυρίζων ἐκ τῆς ἀφειλείας του. Ἀλλὰ τὸν βουκόλον ἐκεῖνον εἶχεν ἀδικήσῃ ἡ γνώσις· ἡ πολυτιμία θεὰ ἐκ πείσματος πρὸς τὴν ἀδελφὴν τῆς εἶχεν ἀποστερήσῃ ἀπ' αὐτοῦ τὰ μεγάλα δῶρά της διὰ τῶν ὁποίων θὰ καθίστατο οὗτος ἱκανὸς νὰ γνωρίσῃ τὴν τιμὴν τοῦ χρυσοῦ καὶ νὰ τὸν περισυλλέξῃ. Ἐνῷ τὸν Νικόλαον Πικόπουλον ἠνύθει τουναντίον καὶ εἰς ἀπίστευτον μάλιστα βαθμὸν. Διατὶ λοιπὸν νὰ δαπανᾷ τὴν εὐνοίαν αὐτοῦ πρὸς ὄφελος ἄλλου καὶ ὄχι ἑαυτοῦ;

Ἔπεται συνέχεια

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ.